

SAŽETAK PRESUDE
HOWALD MOOR I DRUGI protiv ŠVICARSKE
PRESUDA OD 11. OŽUJKA 2014. GODINE
ZAHTJEVI BROJ 52067/10 I 41072/11

**Određivanje početka zastarnog roka za naknadu štete kod bolesti koje mogu biti
dijagnosticirane tek nakon više godina**

ČINJENICE

Podnositeljice zahtjeva su udovica i kćeri pokojnog Hansa Moora, koji je preminuo 2005. godine.

G. Moor čitav je čitav radni vijek radio u tvornici strojeva u Švicarskoj. Od 1965. godine do 1978. godine bio je izložen azbestnoj prašini za vrijeme obavljanja različitih radnih zadataka. U razdoblju od 1975. – 1976. godine zabranjena je praksa prskanja azbestom. Od 1989. godine u Švicarskoj je u potpunosti zabranjena upotreba azbesta.

U svibnju 2004. godine g. Mooru dijagnosticiran je vrlo agresivni maligni tumor (*malignant pleural mesothelioma*). Ova profesionalna bolest tretirana je prema saveznom zakonu kao profesionalna ozljeda. Švicarski nacionalni fond za osiguranje od nezgoda (Fond) isplaćivao je g. Mooru godišnju rentu i povlastice do njegove smrti.

Dana 25. listopada 2005. godine g. Moor je podignuo tužbu pred švicarskim sudovima protiv svog poslodavca radi naknade materijalne i nematerijalne štete. Ustvrdio je da je obolio na radnom mjestu, a da poslodavac nije ispunio svoje obveze u poduzimanju nužnih mjera za zaštitu svojih zaposlenika od redovnog izlaganja azbestu.

G. Moor je preminuo u studenom 2005. godine. Fond je isplatio njegovoj udovici, godišnju rentu te dodatnu rentu prema propisima koji reguliraju mirovine. Podnositeljica prima i isplate sukladno sustavu naknade poslodavca njezinog muža.

Podnositeljica je Fondu podnijela i zahtjev za naknadu nematerijalne štete u kojem je navela da su Fond i poslodavac podnositelja zajednički odgovorni za smrt g. Moora, te da Fond nije ispunio svoju obvezu u pogledu zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu.

Fond, a kasnije i švicarski sudovi u sudskim postupcima koje su naknadno pokrenule, odnosno preuzele podnositeljice zahtjeva, odbacili su zahtjev za naknadu štete utvrdivši da federalni zakon o odgovornosti za štetu propisuje zastarni rok od deset godina od nastanka štete, a da je šteta nastala zaključno sa 1978. godinom.

OCJENA SUDA

Sud je najprije primijetio da se spor odnosi na složeno pitanje, i to na određivanje početka desetogodišnjeg roka zastare prema švicarskom pravu za zahtjeve za naknadu štete koje podnose pojedinci koji boluju od bolesti povezanih s azbestom. Primjećujući da latentno razdoblje tih bolesti može potrajati i više desetljeća, Sud je zaključio da je zastarni rok od deset godina koji teče od dana kada je osoba bila izložena azbestnoj prašini nesumnjivo istekao. Posljedično, svi zahtjevi za naknadu štete od početka su osuđeni na propast, budući da su pali u zastaru prije nego što su žrtve objektivno mogle biti svjesne svojih prava.

Sud je nadalje primijetio da prijedlog zakonodavnih izmjena u Švicarskoj ne donosi pravično rješenje ovog problema, već samo prijelazno rješenje u obliku „razdoblja dozvoljenog prekoračenja“ zastarnog roka.

Iako je Sud prihvatio da je legitiman cilj odredaba o zastari pravna sigurnost, utvrdio je da je sustavna primjena tih odredaba prema osobama koje boluju od bolesti koje su mogle biti dijagnosticirane tek mnogo godina nakon događaja koji su ih uzrokovali lišila te osobe mogućnosti da sudovi utvrde njihova prava.

Sud smatra da u slučajevima u kojima je znanstveno dokazano da osoba nije mogla znati da boluje od određene bolesti ta činjenica treba biti uzeta u obzir prilikom računanja zastarnog roka.

U okviru iznimnih okolnosti u ovom predmetu, Sud je zaključio da je primjena zastarnih rokova povrijedila pravo podnositeljica na pristup sudu, suprotno članku 6. stavku 1. Konvencije.

PRAVIČNA NAKANDA

12.180,00 EUR – nematerijalna šteta

9.000, 00 EUR– troškovi postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.